

AVU DOKTORANDSKÉ KOLOKVIUM 2025

31. ledna 2025, 9:15 - 17:15

AVU Veletržní - Veletržní 826, 170 00 Praha 7-Holešovice

V pátek 31. ledna 2025 proběhne v prostorách AVU Veletržní každoroční doktorandské kolokvium – přehlídka aktuálního doktorandského bádání na Akademii, a to jak v oblasti volného umění a restaurátorství, tak na poli teorie a dějin umění. V rámci programu své práce představí 11 badatelek a badatelů, jejichž příspěvky budou následovány otevřenou debatou. Program kolokvia je veřejně přístupný a srdečně zváni jsou všichni se zájmem o prakticky i teoreticky zaměřenou výzkumnou činnost na AVU.

PROGRAM KOLOKVIA

9:15 - Zahájení

Blok I. (9:30 - 12:00)

Příspěvky:

9:30 - 10:00 Hana Chmelíková: Sen o rodině – de/šifrování vztahů (CZ)

10:05 - 10:35 Patrik Pelikán: What Do The Walls Say And/Or How To Do Something With The Wall?
(EN / CZ)

10:35 - Přestávka 10 min

10:45 - 11:15 Lenka Tyrpeklová: (Re)konstrukce (ne)slobody. Otázka po reformě společnosti (CZ)

11:20 - 11:50 Artur Magrot: Stát ve službách umění (CZ)

Diskuzní panel*: Mgr. Denisa Bytelová, Ph.D. (UMPRUM), Mgr. Ondřej Buddeus, Ph.D., Mgr. Vojtěch Märk, Ph.D., MgA. Karel Pivoňka, MgA. Kristina Láníková

AVU Školitelé/ky: prof. akad. mal. Vladimír Kokolia, prof. MgA. Milena Dopitová, prof. Mgr. art. Dušan Zahoranský

12:00 – Oběd

Blok II. (13:00 - 15:30)

Příspěvky:

13:00 - 13:30 Martin Netočný: Podmínky mezidruhové senzitivity #1: K čemu nám je vesnice? (CZ)

13:35 - 14:05 Denisa Michalinová: Tělo jako rozhraní: posthumanistická estetika techno-těla ve výtvarném umění (CZ)

14:05 - Přestávka 10 min

14:15 - 14:45 Johana Novotná: Mediální umění ~ minulost, současnost, budoucnost (CZ)

14:50 - 15:20 Lucie Nováčková: Layers of Warp (EN)

Diskuzní panel*: Mgr. Palo Fabuš (FAMU), Mgr. Václav Jánoščík, Ph.D. (UJEP), Mgr. Markéta Vinglerová (UMPRUM), Mgr. Markéta Dolejšová, Ph.D. (AVU), Mgr. art. Magda Stanová, MFA, Ph.D. (AVU), MgA. Filip Hauer (AVU), MgA. Kateřina Komm (AVU), MgA. Jan Vincent Durina (AVU)

AVU Školitelé/ky: Mgr. Vojtěch Märk, Ph.D., MA Hana Janečková, PgCert., MgA. Milan Mikuláščík, doc. ak. mal. Tomáš Hlavina, Ph.D.

15:20 - Přestávka 10 min

Blok III. (15:30 - 17:10)

Příspěvky:

15:30 - 16:00 Kristina Luknárová: Systematické skúmanie a dokumentovanie akrylového maliarskeho média v Československu (SK)

16:05 - 16:35 Viktorie Vítů: Life Framed as Art (EN)

16:40 - 17:10 Tjaša Pogačar: Towards Exhibitions as Worldbuilding (EN)

Diskuzní panel*: Mgr. Jan Wollner Ph.D. (UMPRUM), Ak. mal. rest. Dagmar Konvalinková (NGP), Mgr. art. Magda Stanová, MFA, Ph.D. (AVU), Mgr. Anna Remešová (AVU)

AVU Školitelé/ky: prof. Mgr. Tomáš Pospiszyl, Ph.D., doc. MgA. Adam Pokorný, Ph.D., MA Hana Janečková, PgCert.

*Invited panellists for English presentations throughout the program: MA Irina Gheorghe, Ph.D. (AVU), Assoc. Prof. Enrique Encinas (AHO)

Anotace příspěvků a vizuální abstrakty :>>>> pokračují na další straně

ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ A VIZUÁLNÍ ABSTRAKTY

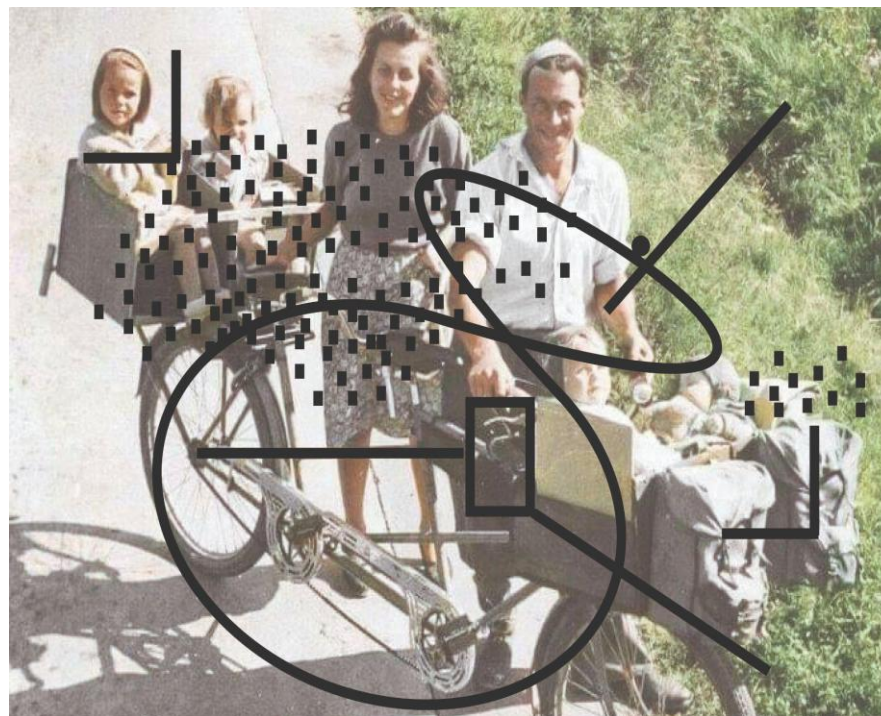
Ing. HANA CHMELÍKOVÁ

SEN O RODINĚ – DE/ŠIFROVÁNÍ VZTAHŮ

Vztahy v rodině, často celoživotní, bývají tolik těsné, až ztrácíme schopnost od nich odstoupit, nebo je přiměřeně vyslovit. Příliš obecná slova ztrácejí schopnost vyjádřit soukromé a domácí významy a přízvuky, jako zase domácím výrazům chybí zobecňující funkce.

Nebylo by výhodné při zkoumání takových nejtěsnějších vztahů využít neverbální grafický jazyk, nově navržený právě pro takové účely, o několika znacích, který co možná postihne a snad i příznivě ovlivní rodinnou situaci v její komplexnosti, jedinečnosti a intimitě? Kolik a jakých značek by bylo potřeba k vytvoření diagramu (otisku vztahů) jako rodinného portréту?

Jak kresbu integrovat do rodiny, do jejích denních vzorců, jak pracovat s dynamikou i stabilitou společenstva, jaké volit přístupy? Může kresba pomoci nahlédnout citlivá místa a objevit nové vztahové možnosti, o kterých se nám ani nesnilo?

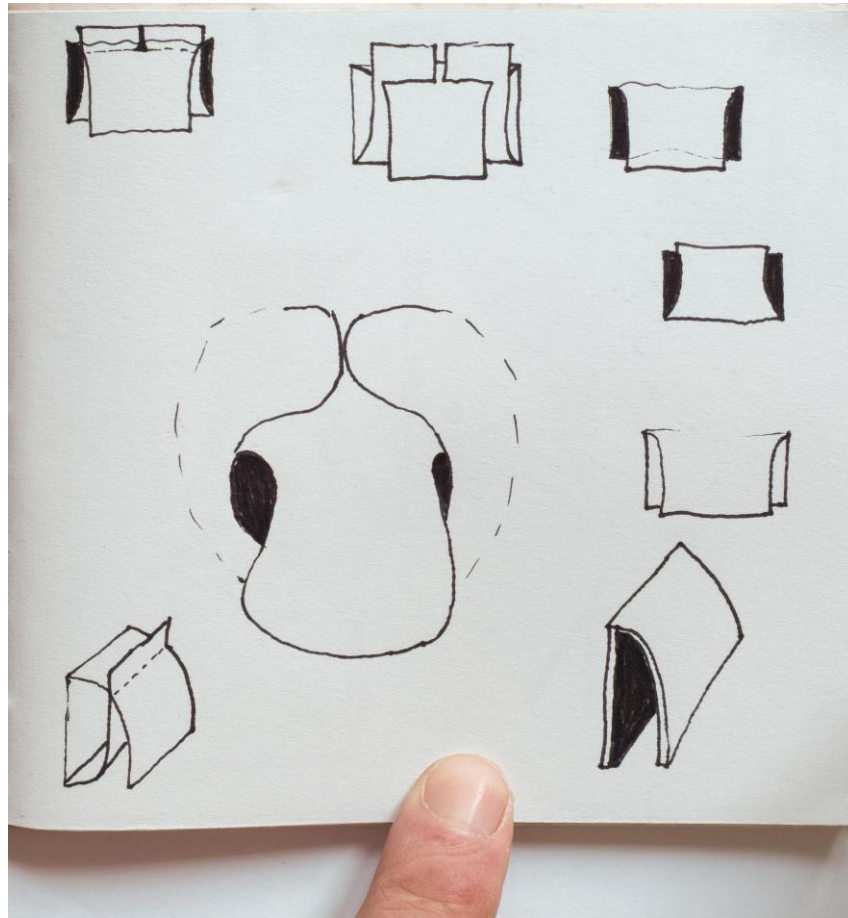


Disertační projekt: Sen o rodině - šifrování vztahů

Školitel/ka: prof. akad. mal. Vladimír Kokolia

MgA. PATRIK PELIKÁN

WHAT DO THE WALLS SAY AND/OR HOW TO DO SOMETHING WITH THE WALL?



The project takes place in two ways: on the one hand, by building walls of a useful and artistic nature, on the other hand, by work reflection, namely a construction diary. In the first case, the masons disappear and what remains are walls that, regardless of their function, are eloquent themselves; in the second case, the mason himself narrates. Even if the context of the project also takes into account views from other sides (for example, the one who views at the building from its foundations to the roof or the one who observes from a distance how the building penetrates the surroundings), the lesson here results either from the uncovering of the wall structure, or from the possibility of looking under the mason's hands.

In the autumn, the research exhibition Protostěna tried to make both of these accessible, addressing those who are not involved in the construction industry, but are nevertheless surrounded by walls: how can a wall be to any of us inherent? Can we discover the foreshadowing of the wall – the proto-wall – in our body? The paper for the colloquium will present the exhibition (including its reference to Petr Rezek's phenomenology of architecture) in more detail, while letting the wall speak so that we can learn how walls can be performative.

Beyond The Zenith Of Mastership (PhD Project Description)

In my project, I conceive of the wall as an experimental construction on which it is possible to touch different approaches to work and to explore – discover and blur – the boundaries that distinguish artistic ambitions from artisanal ones and ordinary work from extraordinary work. I suppose that a wall and a mason are not two different things, because the quality of the workmanship is determined by the course: that is, the degree of enthusiasm with which the wall was built. At the same time, I wonder how appropriate it is to judge the quality of work using the category of mastery? In my case, it is also offered to distinguish between mastery in masonry and fine arts.

The project cannot be completed without revising and reevaluating the term of work, especially in relation to creation: how, for example, can sweeping be used as an auxiliary work outside of the work task? Is it possible to get close to the kind of attention that is common to different tasks because it precedes work and creation? Some social science approaches deal with work rather with regard to production conditions and adequate earnings. My approach, however, does not just grasp work as a tool for building the world, but also encourages us to build with the world.

Disertační projekt: Za zenitem mistrovství

Školitel/ka: prof. akad. mal. Vladimír Kokolia

MgA. LENKA TYRPEKLOVÁ

(RE)KONSTRUKCE (NE)SVOBODY. OTÁZKA PO REFORMĚ SPOLEČNOSTI

Mocenské aparáty jako orgány činné v trestním řízení, věznice a další instituce zapojené do procesu trestního řízení jsou často prezentovány jako nástroje ochrany a nápravy, avšak jejich funkčnost a etická integrita zůstávají mnohdy předmětem kritiky a zpochybnění. Právě ony totiž rozhodují o svobodě jednotlivce či s ní manipulují.

Představím dva ze tří hlavních okruhů práce.

Institut nesvobody - platforma, kterou jsem založila, propojuje svět za zdmi věznic se světem vně. Zkoumá možnosti integrace uměleckých aktivit vězněných osob do veřejného prostoru a do jaké míry může prezentace jejich tvorby mimo věznici přispět k odbourávání stereotypů, vzájemnému porozumění a skutečné nápravě.

Zkoumání viny a nevin se věnuje vlivu mocenských struktur a policejních praktik na spravedlnost. Analyzuje přesnost vyšetřovacích metod, například spolehlivost pachových stop, a upozorňuje na jejich limity v soudním rozhodování.

Projekt zdůrazňuje potřebu kritického přehodnocení spravedlnosti a humanizace systému. Spojuje výzkum s praxí skrze výstavy, dokumenty, investigaci a programy ve věznicích, aby zkoumal vězeňství a spravedlnost.

Vizuální abstrakt (video) je dostupný [ZDE](#)

Disertační projekt: (Re)konstrukce (ne)svobody. Otázka po reformě společnosti

Školitel/ka: prof. MgA. Milena Dopitová

MgA. ARTUR MAGROT
STÁT VE SLUŽBÁCH UMĚNÍ

Umění má složitý vztah k moci. Na jedné straně může sloužit jako nástroj propagandy a upevňování stávajícího pořádku. Na druhé straně však existuje bohatá tradice subverzivního umění zaměřeného na kritiku a rozklad dominantních ideologií i společenských norem.

Existuje mnoho příkladů uměleckých děl, která narušují, zpochybňují nebo přímo kritizují zavedené společenské, politické, kulturní či ideologické struktury. Taková díla bývají často dobře zdokumentována a jejich význam je nezdědka vysvětlován samotnými autory, případně prostřednictvím veřejného diskurzu. Díky své aktivistické roli jsou záměry těchto děl jasné, provokativní a přiznané – jejich cílem je diváka aktivizovat, přimět k reflexi či dokonce k akci.

Existují však také subverzivní strategie a formy umělecké sabotáže, u nichž nebylo odhalení pravého záměru autora, plošné dekódování obsahu díla nebo veřejné šíření jeho skutečného významu žádoucí. K tomu mohlo docházet například v situacích, kdy kritizovaná či napadaná moc byla současně zadavatelem díla.

Umělecké vyjádření zde využívá svou schopnost kódovat sdělení do podoby, která zůstává na první pohled nečitelná. Tuto strategii můžeme nazvat Latentní kódovanou subverzí.



Pokud však skutečný záměr těchto děl není aktivistický – tedy pokud jejich cílem není bezprostřední vyvolání reflexe nebo akce – jaký je jejich smysl? Jsou to poselství adresovaná hypotetické lepší budoucnosti, s nadějí, že jejich pravý význam bude jednou odhalen? Nebo jde o akt svědomí určený jen několika zasvěceným? Či o osobní vypořádání se se společenskou frustrací? Má tato strategie v duchu „unfair play detective stories“ význam i dnes? A především – stalo se TO vůbec?

Disertační projekt: Stát ve službách umění

Školitel/ka: doc. Mgr. art. Dušan Zahoranský

MgA. MARTIN NETOČNÝ

PODMÍNKY MEZIDRUHOVÉ SENZITIVITY #1: K ČEMU NÁM JE VESNICE?



Část současné umělecké praxe vykazuje zvýšený zájem o předindustriální postupy rostlinné či živočišné výroby. Společně s aktuálním důrazem na environmentální témata, neutuchající reflexí prekarizovaných pracovních podmínek a některými strategiemi komunitního fungování se tak do galerií dostávají rozličné druhy materiálů jež prošly zpracováním, které se dříve hojně užívalo především v rurálním prostředí.

V jiných případech je pro realizaci těchto úkonů využít samotný výstavní prostor a neřídka kdy se z něj též stává místo distribuce některé organické suroviny. Ať tak či onak, mají tyto modely tvorby dva společné rysy

Instalace Petra Jandy, Výstava Cena Jindřicha Chalupeckého 2023

Za prvé, interpretace, jež je doprovází – autorská, kurátorská, publicistická, či jiná – je často spojuje s vyšší mezidruhovou citlivostí. Za druhé, důrazem na pracovní úkony a praktickou využitelnost jejich výsledků, rozšiřují dosavadní škálu strategií, které předmětům či komoditám z jiných oblastí materiální kultury skýtají významy relevantní v uměleckém poli.

Příspěvek představí možnosti a limity mezidruhové senzitivity, které tvorbu zaměřenou na tradiční agrární procesy venkova, provází. Dále se bude věnovat proměně ontologických a estetických předpokladů díla, jež tyto dynamika v uměleckém poli působí. Takto vytyčený rámec výzkumu bude zahrnut do nástinu struktury disertační práce a usouvztažněn s jejími dalšími kapitolami.

Disertační projekt: Podmínky mezidruhové senzitivity

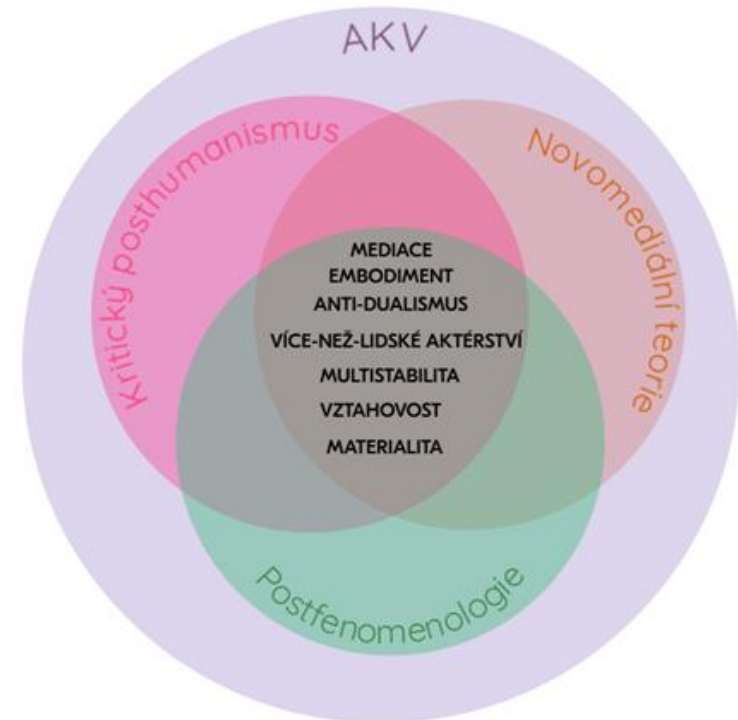
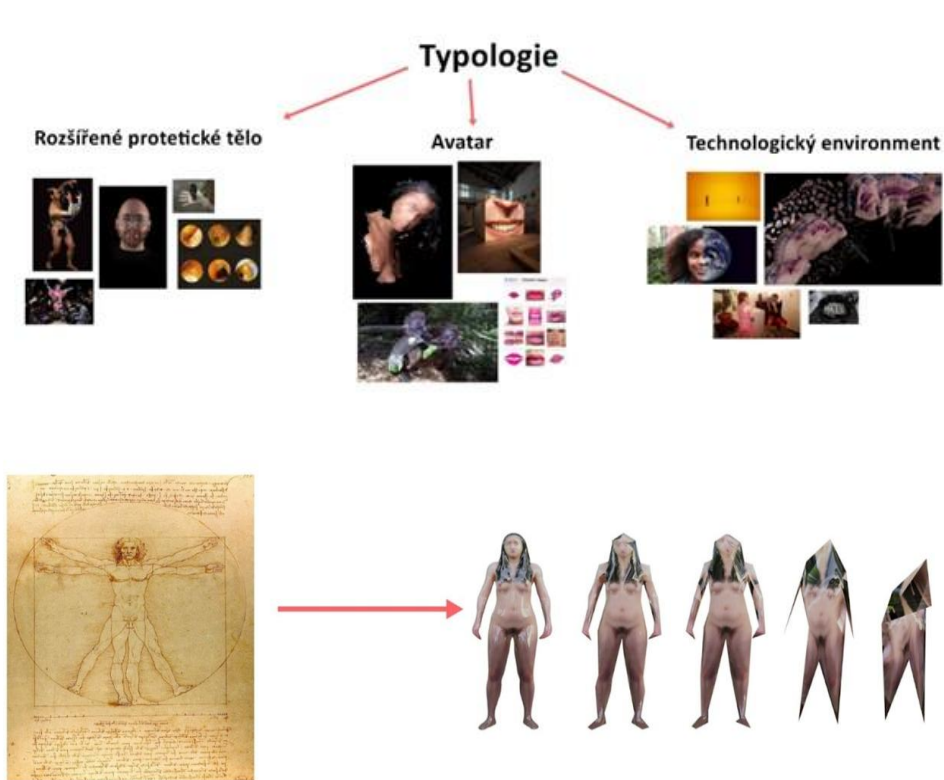
Školitel/ka: Mgr. Vojtěch Márc, Ph.D.

Mgr. DENISA MICHALINOVÁ

TĚLO JAKO ROZHRANÍ: POSTHUMANISTICKÁ ESTETIKA TECHNO-TĚLA VE VÝTVARNÉM UMĚNÍ

V příspěvku se zaměřím na vykreslení teoretického rámce a podhoubí dané disertační práce, v rámci něhož dojde k představení výzkumných otázek, definici klíčových konceptů (tělo, embodiment, rozhraní, “becoming”) a načrtnutí počáteční umělecké typologie (protetické tělo, avatar, technologický environment). Vzhledem k interdisciplinárnímu pojetí se zaměřím na intersekcii různých teoretických přístupů ve vztahu k problematice těla pod vlivem technologické mediace (kritický posthumanismus, postfenomenologie, novomediální teorie a alternativní kognitivní věda). Prostřednictvím krátké případové studie (Martina Menegon, I'm sorry I made you feel that way, 2023) poté budu demonstrovat jak svůj přístup k tělesnosti a novým technologiím (mikro-percepce), tak obecnější tendence překračování humanistického paradigmatu v současné umělecké praxi (makro-percepce), jejichž analýza stojí v jádru mého projektu.

Vizuální abstrakt >>> viz další stránka



Disertační projekt: Tělo jako rozhraní: posthumanistická estetika techno-těla ve výtvarném umění
Školitel/ka: MA Hana Janečková, PGCert.

MgA. JOHANA NOVOTNÁ

MEDIJNÍ UMĚNÍ ~ MINULOST, SOUČASNOST, BUDOUCNOST

Medijní umění je často optikou kunsthistoriků spojováno se spiritistickým hnutím (vrcholící na přelomu 19. a 20. století) a od 40. let 20. století spadá pod pojem Art brut. V začátcích mého projektu jsem se pustila do rešerše kunsthistorických, etnologických a jiných dobových pramenů, abych si vytvořila vlastní představu o tom, co znamenalo být medijním umělcem té doby. Tato představa nyní nabývá jasnějších kontur a generuje otázky, zda a případně jak existuje medijní umělec či umělkyně i dnes a zda se dá o medijní tvorbě přemýšlet jako o hypoteticky možném stavu/stádiu každého člověka.

Vizuální abstrakt (video) je dostupný [ZDE](#)

Disertační projekt: Post-medium core

Školitel/ka: MgA. Milan Mikulášek

MgA. LUCIE NOVÁČKOVÁ
LAYERS OF WARP



My project, Textile technologies as a basis of the artwork, takes a very narrow, but still multi - layered place in the context of textiles as art. At the beginning, my main curiosity was to answer the following question: „What happens if we use textile technology, its parts and its significance, as the basis of an artwork?”

Even after more than a year, the project still seems to generate more questions than answers, such as: How can the repetitiveness of the textile tasks be used within contemporary art? What lies behind the linguistic parallel of Text-Textile and Techné (term by Catherine Dormor) and can this be achieved through the artistic process? Can the textile process itself be both the starting point and the outcome of an artwork? If so, then what is the output?

Some of these questions might naturally remain unanswered or considered irrelevant. This would overlap with some of my art-based research works, and my search for the art-historical and philosophical context of warping or other technologies used as a basis of an artwork, or pleasures of textiles.

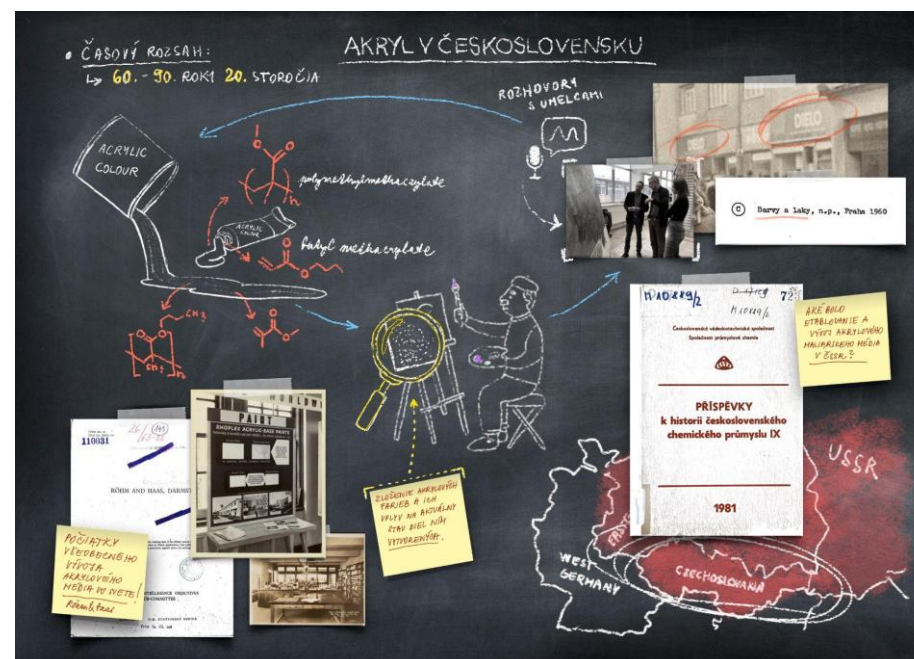
Disertační projekt: Textilní technologické postupy jako základ uměleckého díla

Školitel/ka: doc. ak. mal. Tomáš Hlavina, Ph.D.

Mgr. KRISTINA LUKNÁROVÁ

SYSTEMATICKÉ SKÚMANIE A DOKUMENTOVANIE AKRYLOVÉHO MALIARSKÉHO MÉDIA V ČESKOSLOVENSKU

Dizertačný projekt sa zaoberá skúmaním historického a chemickotechnologického vývoja akrylového maliarskeho média v Československu od 60. do 90. rokov 20. storočia. Hlavným cieľom výskumu je preskúmať historický kontext tohto média na československom trhu, určiť jeho chemické zloženie, modifikácie, degradačné procesy a analyzovať ich vplyv na vizuálny stav skúmaných vzoriek (diel). Výskum kombinuje kvalitatívne a kvantitatívne metódy prístupu, zahŕňa neinvazívnu analýzu skúmaných vzoriek, spoluprácu s galerijnými inštitúciami a rozhovory s umelcami. Výstupy projektu poskytnú komplexné poznatky o historicko-chemickom vývoji a použití akrylového maliarskeho média v Československu, pričom identifikácia jeho chemického zloženia a prebiehajúcich degradačných procesov v skúmaných vzorkách umožní vykonať vhodné preventívne ošetrovania.



Zaznamenané autentické svedectvá konkrétnych českých a slovenských umelcov prispejú k rozšíreniu poznatkov ohľadom skúmaného obdobia, maliarskych techník a umeleckých zámerov, ktoré prispejú k vykonávaniu informovanejších rozhodnutí v súvislosti s ochranou, obnovou a inštaláciou ich umeleckej tvorby.

Disertační projekt: Systematické skúmanie a dokumentovanie akrylového maliarskeho média v Československu.

Mapovanie dostupnosti, etablovania, aplikácie a zloženia akrylového maliarskeho média v dielach československých umelcov od 60. do 90. rokov 20. storočia.

Školitel/ka: doc. MgA. Adam Pokorný, Ph.D

Mgr. VIKTORIE VÍTŮ

LIFE FRAMED AS ART



In my dissertation project, I examine Czechoslovak art of the 1960s and early 1970s and its relationship to everyday life. In the second year of my research, I will focus on works that frame everyday life as art (e.g., Robert Wittmann's Exhibition of Street Reality, Happsoc I, Bratislava, May 2–8, 1965). I believe these efforts can be seen as a continuation of the avant-garde project to merge art and life. Based on this premise, I pose two key questions: What do these works reveal about the artists' understanding of art? And to what extent could such endeavors be potentially successful?

My presentation at the colloquium will focus on a discussion of aesthetic experience, emerging either through immersion in a situation or through distance from perceived reality. Drawing on Pierre Bourdieu's *Distinction*, I will open the question of how one's habitus shapes the capacity to adopt a particular relationship to reality. Additionally, I will examine whether the activities of Wittmann and the Happsoc I collective aimed to transform art or life. A key role in this inquiry will be played by the effort to document one's interest in reality and everyday life, reflect on one's activities, and inform others about them, which reveals the need to frame life and its experiences as artistic activity.

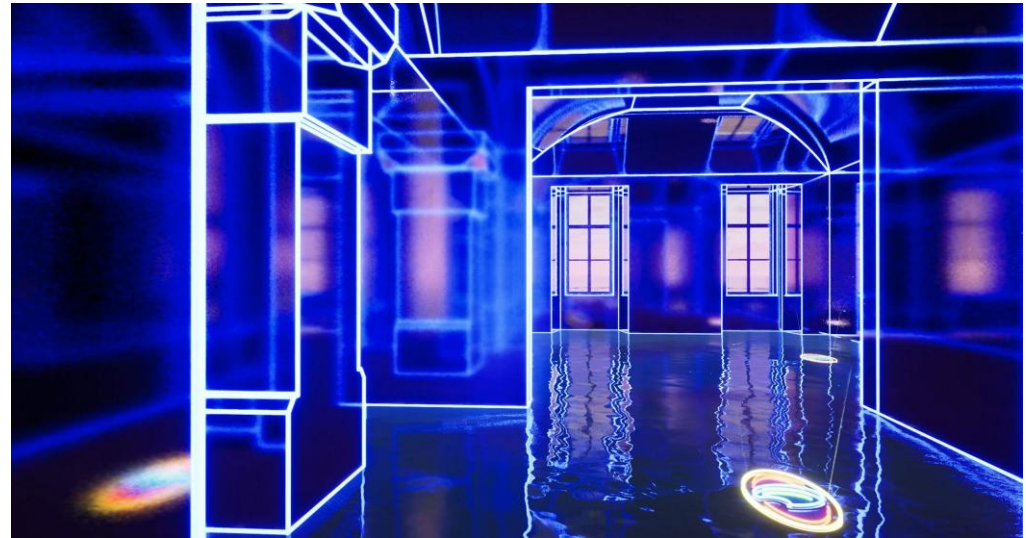
Disertační projekt: Mezi životem a uměním: každodennost v umění a umění v každodennosti (v českém umění 60. let)

Školitel/ka: doc. Mgr. Tomáš Pospiszyl, Ph.D.

MFA TJAŠA POGAČAR

TOWARDS EXHIBITIONS AS WORLDBUILDING

I will introduce my research project, which employs the concept of "worldbuilding"—commonly associated with speculative fiction and game design—as a framework to explore recent trends in contemporary art and reinterpret its primary medium: the exhibition. The project aims to develop a method for considering exhibitions as “worlds”, while asking, how such perspective can influence curatorial and institutional practice, and what implications it might hold for our understanding of the social role and transformative potential of contemporary art. In the presentation, I will briefly outline the motivation, context and planned steps of the research at its current, early stage.



Lawrence Lek, *Nepenthe Zone*, audio-visual environment commissioned by ISKRA DELTA, 34th Ljubljana Biennial, 2021.

Disertační projekt: Worldbuilding from the Periphery: Fictional Approaches in Contemporary Art of Eastern Europe

Školitel/ka: PhDr. Vít Havránek Ph.D. / MA Hana Janečková, PGCert.